

Učitel matematiky

Martina Němcová

Historie matematiky pro vyučující na středních školách II

Učitel matematiky, Vol. 4 (1996), No. 1, 50–53

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/151470>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1996

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Ukázka 2 exemplářů pedagogů z Anno dazumal, kdy ještě profesoři zapomínali deštníky a říkali „ajta“ a „medle“.

HISTORIE MATEMATIKY

PRO VYUČUJÍCÍ NA STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH II

Ve dnech 21. – 24. 8. 1995 se v Jevíčku konal již 2. seminář z historie matematiky pro vyučující na středních školách. Seminář byl připraven komisí pro vzdělávání učitelů matematiky a fyziky ve spolupráci s pobočkou JČMF v Brně, Gymnáziem a Domovem mládeže v Jevíčku (přípravný výbor: J. Bečvář, E. Fuchs, D. Hrubý). Semináře se zúčastnilo více než 90 osob (učitelé základních, středních a vysokých škol, několik postgraduálních studentů). Přednášky probíhaly v aule Gymnázia, večerní akce se konaly v Domově mládeže, kde byli účastníci semináře ubytováni. V úvodu semináře připomněla A. Šolcová nedávné úmrtí nejstaršího českého matematika prof. O. Borůvky.

Hlavní program semináře tvořily tyto přednášky:

- J. Bečvář: *Hrdinský věk řecké matematiky II*
- J. Langer: *Fyzika a umění*
- K. Lepka: *Velká Fermatova věta*
- K. Mačák: *Historie teorie pravděpodobnosti I, II*
- F. Morkes: *Současné problémy školství*
- A. Šarounová: *Geometrie a estetika*
- J. Šimša: *Matematika v komerční televizi*
- J. Šimša: *Vývoj názorů na reálná čísla*
- P. Šišma: *Problém čtyř barev*
- I. Štoll: *Jan Marek Marci*

Seminární materiály byly v letošním roce bohaté. Účastníci semináře získali nově vydanou publikaci J. Bečváře a kol.: *Eduard Weyr (1852–1903)*, větší počet titulů matematické literatury (L. Beran, I. Ondráčková: *Žádné obavy z matematiky, 40 let matematické olympiády, 40. ročník matematické olympiády na základní škole, Názyvy a značky školské matematiky*, E. Fuchs a kol.: *Návrh evaluačních standardů z matematiky pro základní a střední školy*, J. Molnár a J. Kobza: *Extremální a kombinatorické úlohy z geometrie*) a nejnovější ediční plán nakladatelství Prometheus. Řada

účastníků si navíc zakoupila nejnovější knížky tohoto nakladatelství i některé starší publikace.

Účastníci semináře shlédli výstavku starých i nejnovějších učebnic matematiky, deskriptivní geometrie a fyziky, kterou připravili D. Hrubý, A. Šolcová a A. Šarounová. Většina titulů byla vydána Jednotou nebo nakladatelstvím Prometheus. I na letošním semináři se konala dražba starších i novějších knih z oblasti matematiky, fyziky a filozofie.

Základní program semináře byl doplněn večerními akcemi. Dag T. Hrubý provedl účastníky semináře po večerním Jevíčku a seznámil zájemce s historií města. Tradiční akcí byl výstup na věž. Mnozí účastníci se po intenzivním školení úspěšně podrobili obtížné přijímací zkoušce do klubu Paracelsus.

Na společenském večeru vystoupil se zcela novým programem jedenáctiletý kouzelník Jiří Macík, žák brněnské jazykové školy. Vysoce odbornou přednášku proslovil vzácný host, doc. Arne Vrbský ze Zemědělské akademie Grünfeld; ve večerních hodinách navštívila seminář i jeho půvabná manželka Mathilde. V průběhu večera vystoupil i pěvecký sbor českomoravských učitelů a učitelé, který přednesl nově zkomponovanou píseň (autorem textu je Milan Rakušan, zpívá se na melodii písně *V mládí jsem se učil hrobařem*):

V mládí jsem se učil kantorem
moudrost starších hnacím motorem
učit děti byl můj ideál.

Mnoho práce, kde jsou výsledky
málo peněz, žáků úšklebky
nevím jestli budu učit dál.

Třída, kroužek, vzorný předseda
vlastní žena na mne dosedá
toho bych se nikdy nenadál.

Přes potíže a přes trampoty
prošoupané vetché kalhoty
připadám si stále jako král.

Letní škola matematiky
pojmem pro mne stále veliký
o prázdninách na mne čeká sál.

Bečvář, Hrubý, liška s kravatou
připravují program na pátou
Paracelsus jenom přizíral.

Jedno zrnko, pytlík pšenice
zobal jsem tu jako slepice
vědomosti rozšiřuji dál.

Loučíme se, sbohem Jevíčko
posílilos moje srdíčko
klepat bude spokojeně dál.

Hned po semináři v Jevíčku se konala 16. letní škola z historie matematiky (Chrudim, 25. – 29. 8. 1995, 43 osob), kterou připravila Stálá pracovní skupina pro dějiny matematiky, brněnská pobočka JČMF a oborové rady postgraduálního studia *Obecné otázky matematiky a informatiky* při MFF UK a PřF MU.

Třetí seminář z historie matematiky pro vyučující na středních školách je plánován na srpen 1997. Ve dnech 19. – 22. srpna 1996 se bude v Jevíčku konat již 8. *seminář o filozofických otázkách matematiky a fyziky*. Již nyní je možno si napsat o přihlášku na adresu RNDr. Dag Hrubý, Gymnázium, A. K. Vítáka 452, 569 43 Jevíčko.

Vážnější zájemci o dějiny matematiky se mohou zúčastnit 17. letní školy *Historie matematiky*, která se bude konat koncem srpna 1996. Kontaktní adresa: doc. RNDr. Eduard Fuchs, CSc., Přírodovědecká fakulta MU, Janáčkovo nám. 2a, 662 95 Brno.

Za velmi úspěšný průběh historického semináře je třeba poděkovat kolektivu Domova mládeže v Jevíčku a zejména manželům Hrubým, bez jejichž obětavosti by se seminář nemohl uskutečnit.

Martina Němcová